

ابوالشرف بلغاری بخارایی

ابوالشرف بلغاری بخارایی (a.bos.sa.raf-e.bol.qa.ri-ye.bo.xa.ra)، محمد حسین فرزند عمر فرغانی، سده نوزدهم میلادی، شاعر، عالم و نسخه بردار تاجیک. وی زندگینامه و برگزیده اشعار بسیاری از شاعران را فراهم کرده و نیز آثار بسیاری از آنان را به خط خود نوشته است. مرصد التصانیف بیاض بزرگ او است که در آن نمونه هایی از اشعار شعرایی چون عماد خجندی، عطارد، عراقی، همام، امیر کرمانی، سلمان، کمال خجندی، بساطی، حسامی، معین، نظام، آصفی، حاذق، عماد اصفهانی، ازرقی، حسن غزنوی، معزی، مختاری، بدر چاچی، بسحق، شهیدی و زمانی یزدی را از دیوانشان آورده است. دو نسخه دست نویس از این کتاب که بلغاری آنها را در ۱۸۵۰ و ۱۸۵۳م به خط خود نوشته، به شماره های ۱۵۹ و ۲۳۸ در پژوهشگاه خاورشناسی فرهنگستان علوم ازبکستان نگهداری می شود. از آثاری که به خط محمد حسین بلغاری باقی مانده دیوان فرخی، دیوان مسلو دسله، دیوان ارزقی هروی، دیوان سید حسن غزنوی، دیوان سنایی غزنوی، دیوان مختاری غزنوی، دیوان انوری، دیوان اثیرالدین اومانی و دیوان خواجه شهاب الدین عطارد را می توان یاد کرد.

منابع: فهرست دست نویس های شرقی فرهنگستان علوم ازبکستان، ۳۸۱/۲؛ مجموعه نسخه های خطی فارسی فرهنگستان علوم جمهوری ازبکستان، ۶۲، ۶۳، ۶۵، ۶۶، ۷۳، ۱۲۷.

قبادیانی

Абушараф Булғории Бухорой

Абулшараф Булғории Бухорой, Муҳаммад Ҳусейн фарзанди Умари Фарғонӣ, садаи нуздаҳуми мелодӣ, шоир, олим ва нусхабардори тоҷик. Вай зиндагинома ва баргузидаи ашъори бисёре аз шоиронро фароҳам карда ва низ осори бисёре ононро ба хати худ навиштааст. “Мурсад ут-тасониф” баёзи бузурги ӯ аст, ки дар он

намунаҳое аз ашъори шуарое, чун Имоди Хуҷандӣ, Аторада, Ироқӣ, Ҳамом, Амири Кирмонӣ, Салмон, Камоли Хуҷандӣ, Бисотӣ, Ҳисомӣ, Муин, Низом, Асафӣ, Ҳозик, Имоди Исфаҳонӣ, Азрақӣ, Ҳасан Ғазнавӣ, Муиззӣ, Мухторӣ, Бадри Чочӣ, Басҳақ, Шаҳидӣ ва замоне Яздиро аз девонашон овардааст. Ду нусхаи дастнавис аз ин китоб, ки Булғорӣ онҳоро дар 1850 ва 1853 ба хати худ навишта, ба шумораҳои 159 ва 238 дар Пажӯҳишгоҳи шарқшиносии Фарҳангистони улуми Ёзбекистон ниғаҳдорӣ мешавад. Аз осоре, ки ба хати Муҳаммад Ҳусейн Булғорӣ боқӣ монда, Девони Фарруҳӣ, Девони Маслудасла, Девони Арзақии Ҳаравӣ, Девони Сайид Ҳусейн Ғазнавӣ, Девони Санои Ғазнавӣ, Девони Мухтори Ғазнавӣ, Девони Анварӣ, Девони Асираддин Умонӣ ва Девони Хоҷа Шаҳобиддин Аторадро метавон ёд кард.

Манбаъҳо: Феҳристи дастнависҳои шарқи Фарҳангистони улуми Ёзбекистон, 381/2; Маҷмуаи нусхаҳои хатии форсии Фарҳангистони улуми Ҷумҳурии Ёзбекистон, 62, 63, 65, 66, 73, 127.

Қубодиёни

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Техрон: Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1, саҳ. 27.